

Uppföljning efter oktober med prognos för 2021

Region Kalmar län

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Ekonomi	4
2.1 Resultatanalys periodens resultat	4
2.2 Resultatanalys helårsprognos	5
2.3 Nettokostnadsutveckling	7
2.4 Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag	7
2.5 Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	8
2.6 Resultatredovisning från förvaltningar och nämnder	8
2.6.1 Verksamheterna inom regionstyrelsens förvaltning	9
2.6.2 Regional utvecklingsnämnd	12
2.6.3 Kollektivtrafiknämnd	13
2.7 Investeringar.....	13
2.8 Likviditet och placerade pensionsmedel	14
2.9 Pensionsåtagande	14
3 Medarbetare	15
3.1 Sjukfrånvaro.....	15
3.2 Oberoende hyrbolag	15

1 Inledning

Uppföljningsrapporten efter oktober med prognos för 2021 innehåller Region Kalmar läns ekonomiska resultat från januari till oktober 2021 tillsammans med en helårsprognos.

Helårsprognosen beräknas till 525 Mkr vilket är 317 Mkr bättre än budget. Det prognosticerade resultatet beräknas öka med 99 Mkr mot prognosen som presenterades i delårsrapporten efter augusti. Förbättringen beror framförallt på fortsatt ökade statsbidrag avseende vaccinationer och testning/smittspårning, samt att förvaltningarnas budgetavvikelser har förbättrats jämfört med senaste prognosen. Balanskravsresultatet i prognosen uppgår till 403 Mkr där orealiserad vinst i placerade pensionsmedel på 121 Mkr minskar resultatet i balanskravsutredningen. Det finns fortsatt en osäkerhet beroende på utvecklingen av pandemin i slutet av året, samt hur arbetet med den uppskjutna vården kommer att fortlöpa.

Regionens nettokostnadsutveckling efter oktober uppgår till 3,4 procent. Den totala nettokostnadsutvecklingen för året beräknas till 5,4 procent. Nettokostnaden beräknas öka i slutet av året bland annat med anledning av att en del av de större coronarelaterade statsbidragen som beslutades förra året bokfördes först i slutet av det året.

Enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) kommer svensk BNP under det andra halvåret i år att överträffa den BNP-nivå som nåddes det första kvartalet 2020, det vill säga före det ekonomiska fallet som pandemin utlöste. BNP för helåret 2021 beräknas till 4,3 procent och kommer att överstiga BNP för helåret 2019 med en dryg procent. Men för att återföra konjunkturläget till det som gällde före pandemin krävs en BNP-nivå som är högre än så. Den fortsatta återhämtningen för sysselsättningen kommer att vara relativt sett svagare än återhämtningen för BNP. Arbetslösheten förväntas därmed i flera år framåt ligga högre än före pandemin.

En växande vaccinationstäckning har minskat trycket på sjukvården även om pandemin fortfarande inte är över. Ett nytt normalt läge kommer att ta vid där covid-19 kommer att vara en del av sjukdomspanoramata i befolkningen att hantera.

2 Ekonomi

2.1 Resultatanalys periodens resultat

	Januari-oktober 2021	Januari-oktober 2020
Verksamhetens resultat Mkr	440,6	436,5
Periodens resultat Mkr	650,5	365,1
Nettokostnadsutveckling efter oktober, %	3,4	3,0

Resultatet för perioden januari till oktober uppgår till 651 Mkr och har förbättrats med 286 Mkr mellan åren. Detta trots att 2021 belastas av en jämförelsestörande post på 214 Mkr avseende förändrade livslängdsantaganden i pensionsskultsberäkningen. Förbättringen mot föregående år beror främst på ökade statsbidrag för test- och smittspårning samt ökade skatteintäkter. Även finansnettot bidrar till förbättringen.

Nedan redovisas intäkt- och kostnadsförändringar till och med oktober i jämförelse med samma period föregående år.

Verksamhetens totala intäkter i form av riktade statsbidrag, patientavgifter, trafikintäkter, såld vård med mera visar en ökning med 17 procent. Främsta anledningen till ökningen, som uppgår till 260 Mkr, är de coronarelaterade statsbidragen som står för 246 Mkr. Skillnaden beror på att bidragen till testning- och smittspårning samt vaccinationer inte började att utbetalas förrän under andra halvåret 2020 och därför bara till en mindre del påverkade resultatet fram till oktober föregående år.

På grund av minskat resande minskade trafikintäkterna fram till augusti med 1,3 procent, men fram till oktober har trafikintäkterna istället ökat och årets ökning uppgår nu till 5,8 procent. I början av oktober öppnades framdörrarna i den allmänna kollektivtrafiken vilket bidragit till denna intäktsökning. Motsvarande trend syns också för intäkterna avseende tandvård och såld vård där minskningarna i början av året förbytts till ökning med 8,4 procent respektive 10,2 procent. Den största anledningen till ökningen av tandvårdens intäkter är att Folk tandvården under våren 2020 förändrade sitt utbud till att endast bedriva akut tandvård samt prisökningar från och med 2021. Den sålda vården har ökat från halvårsskiftet, vilket bland annat beror på att verksamheten normaliserats igen efter pandemin samt på ökat antal turister från andra regioner. Asylintäkterna uppvisar fortsatt minskning med 14 Mkr motsvarande 59 procent.

Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar visar en ökning med 6 procent.

Lönekostnadsökningen har bromsats något men är fortsatt relativt hög, 6,5 procent, vilket överstiger vad som kan förväntas utifrån träffade löneavtal och beslutade satsningar i 2021 års budget. Ökningen består till stor del av olika extra covidrelaterade ersättningar. Det är både särskilda ersättningar, timlön, kvalificerad övertid samt kostnader för krislägesavtalet som var aktiverat under maj och juni. Övertid och fyllnadstid har ökat med 21 Mkr motsvarande 12 procent. Volymökningen mätt i arbetade timmar uppgår till 2,8 procent.

Pensionskostnaderna har ökat med 186 Mkr eller 39 procent beroende på den jämförelsestörande posten avseende förändrade livslängdsantaganden.

Kostnaderna för inhyrd personal har ökat under perioden med 4,7 procent. Kostnaderna för kategorin läkare är i stort sett oförändrade mot föregående år. För kategorin sjuksköterskor uppvisas en kostnadsökning medan kostnader för psykologer minskar något. Utvecklingen av kostnaderna för inhyrd personal ser olika ut på länets olika sjukhus. Vid länssjukhuset i Kalmar har kostnaderna ökat med 42 procent, 19 Mkr, medan kostnaderna vid Oskarshamns sjukhus har minskat med 23,3 procent motsvarande 8 Mkr. Vid Västerviks sjukhus har kostnaderna också minskat men med 2,8

procent motsvarande knappt 1 Mkr. Inom psykiatrin är kostnaderna i stort sett oförändrade medan kostnaderna i primärvården är något lägre. Kostnaderna för inhyrd personal mätt i relation till egna personalkostnader motsvarar 5,9 procent. Regionplanens målvärde på kort sikt uppgår till 5,5 procent medan det långsiktiga målvärdet är 2 procent.

Kostnaden för den köpta vården utanför länet har de första tio månaderna ökat med 14 Mkr, vilket motsvarar 3 procent. Största delen av kostnadsökningen återfinns inom sydöstra sjukvårdsregionen, men även köpt vård utanför sydöstra sjukvårdsregionen har ökat något. Antal vårdkontakter inom öppenvården ökar med 11 procent, medan vårdtillfällena inom slutenvården har minskat med 4 procent.

Läkemedelskostnaderna för perioden ligger i nivå med föregående år. En ökning av kostnaderna är förväntad. Uttag ur nationella läkemedelsförrådet och för covidvaccinhantering påverkar kostnaderna. Det tillkommer nya preparat samt utökade indikationer för läkemedelsbehandling av cancer. Kostnaden för behandling av Hepatit C förväntas öka igen efter att minskat under pågående pandemi. Nya läkemedel prövas kontinuerligt inom ramen för ordnat införande.

Inom gruppen **sjukvårdsartiklar, material och varor** har kostnader för laboratoriematerial ökat med 9 Mkr motsvarande 14 procent. De senaste månaderna har verksamheterna kunnat påbörja planerade operationer igen. Det är en förklaring till att kostnaderna för implantat har ökat med under året med 14 Mkr. Engångsartiklar uppvisar däremot en kraftig kostnadsminskning med 51 Mkr motsvarande 74 procent, där minskningen förklaras med en stor förbrukning under pandemins höjdpunkt föregående år.

Trots en viss återgång till normala förhållanden har den rådande situationen medfört en minskning av kostnader för **kurser, konferenser och resor**. Detta i kombination med en övergång till digitala möten har medfört kostnadsminskningar med 5 Mkr motsvarande 21 procent.

Kostnader kopplade till pandemin inklusive vaccination särredovisas löpande under året. Efter tio månader uppgår bokförda kostnader till 184 Mkr. Efter motsvarande period föregående år var kostnaderna 200 Mkr.

Kostnaderna för länstrafikens trafikentreprenader minskar med 18 Mkr motsvarande 2 procent.

2.2 Resultatanalys helårsprognos

Helår	2021 Prognos	2020 Utfall
Verksamhetens resultat Mkr	320,2	368
Årets resultat Mkr	524,7	358,8
Nettokostnadsutveckling, %	5,4	3,5

Resultatprognosen för helåret uppgår till 525 Mkr, vilket är 317 Mkr bättre än budget. Jämfört med helårsprognosen efter augusti på 426 Mkr visar oktoberprognosen en resultatförbättring med 99 Mkr. De större förändringarna jämfört med föregående prognos är följande:

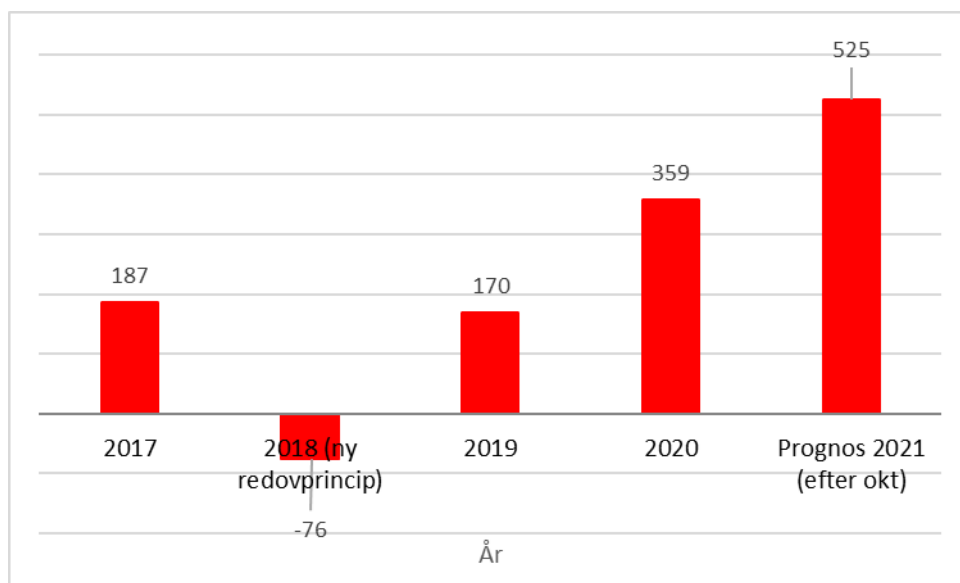
- Resultatförbättring förvaltningarnas prognoser + 57 Mkr
- Minskning i avkastning på placerade pensionsmedel - 41 Mkr
- Statsbidrag för test/smittspårning och vaccination + 20 Mkr
- Skatteintäkter + 38 Mkr
- Övriga kostnader + 25 Mkr

Exklusive den jämförelsestörande posten på 214 Mkr avseende förändrade livslängdsantaganden vid beräkning av pensionsavsättningen uppgår resultatprognosen till 739 Mkr och nettokostnadsutvecklingen till 2,8 procent.

Skillnaden mellan nettokostnadsökningen i helårsprognosen för 2021 jämfört med oktober

2021, 5,4 procent mot 3,4 procent, beror fortfarande på att en del av de större coronarelaterade statsbidragen som beslutades förra året bokfördes först i slutet av det året vilket medför en högre nettokostnadsökning i slutet av året. I övrigt beräknas högre ökningstakt för kostnader för läkemedel mot slutet av året tillsammans med ökade kostnader för uppskjuten vård. I prognosen tas också hänsyn till en nedskrivning av de immateriella tillgångarna avseende det befintliga biljettsystemet Lynx, som under 2022 ska ersättas med ett nytt.

Förvaltningarna beräknar ett budgetunderskott på 394 Mkr, medan gemensamma poster för pensioner, skatter och finansnetto uppvisar ett överskott mot budget på 711 Mkr. Exklusive merkostnader för covid-19 beräknas förvaltningarnas underskott reduceras till -184 Mkr. Finansieringens överskott exklusive ersättning för merkostnader är 501 Mkr.

Nedan redovisas intäkt- och kostnadsförändringar i helårsprognosen jämfört med bokslutet föregående år.

Verksamhetens nettokostnader beräknas i helårsprognosen att öka med 5,4 procent.

Prognosen baserat på tio månaders utfall är säkrare än tidigare prognoser men är fortfarande behäftad med viss osäkerhet kring utvecklingen av pandemin nu i slutet av året. Det är dessutom ännu inte helt fastställt hur arbetet med att komma ifatt med den uppskjutna vården kommer att fortlöpa.

Lönekostnaderna beräknas öka med 5 procent vilket är lägre än ökningen efter oktober.

Pensionskostnaderna påverkas även i prognosen av den jämförelsestörande posten avseende ändrade livslängdsparametrar i pensionskuldsberäkningen på 214 Mkr.

Prognosen för **köpt vård** visar en ökning på 3 procent vilket är linje med ökningstakten efter oktober. **Läkemedel** beräknas öka med knappt 6 procent med en högre ökningstakt av kostnaderna från oktober fram till slutet av året.

Helårsprognosen för **inhyrd personal** uppgår till 247 Mkr Det är 19 Mkr högre än föregående år och motsvarar en kostnadsökning på 9 procent. Kostnaden för inhyrd personal påverkas av pandemin och det är ännu svårbedömt hur snabbt man kan se en effekt på kostnaderna för inhyrd personal vid en minskning av covid-19 i samhället.

Övriga kostnader för material och tjänster beräknas bli något lägre än föregående år, vilket också är fallet i jämförelse med utvecklingen efter oktober.

För **verksamhetens intäkter** prognosticeras en ökning med 6 procent. Ökningen är huvudsakligen hänförlig till de riktade statsbidrag avseende coronarelaterade merkostnader, testning- och smittspårning samt vaccinationer. Kollektivtrafikens intäkter beräknas vara i nivå med föregående

år, men cirka 101 Mkr lägre än budgeterat. På patientintäkterna i Folkandvården märks en återhämtning under året från en mycket låg nivå under 2020 men beräknas vara på en fortsatt lägre nivå än budgeterat.

Riktade stöd och statsbidrag

Riksdagen och regeringen tog flera beslut under 2020 för att kompensera kommuner och regioner för merkostnader och förlorade intäkter. Under 2021 har i vårpropositionen, vårändringsbudgeten och höständringsbudgeten beslutats om fortsatt stöd avseende uppskjuten vård och merkostnader, intäktsbortfall i kollektivtrafiken, testning- och smittspårning samt vaccination.

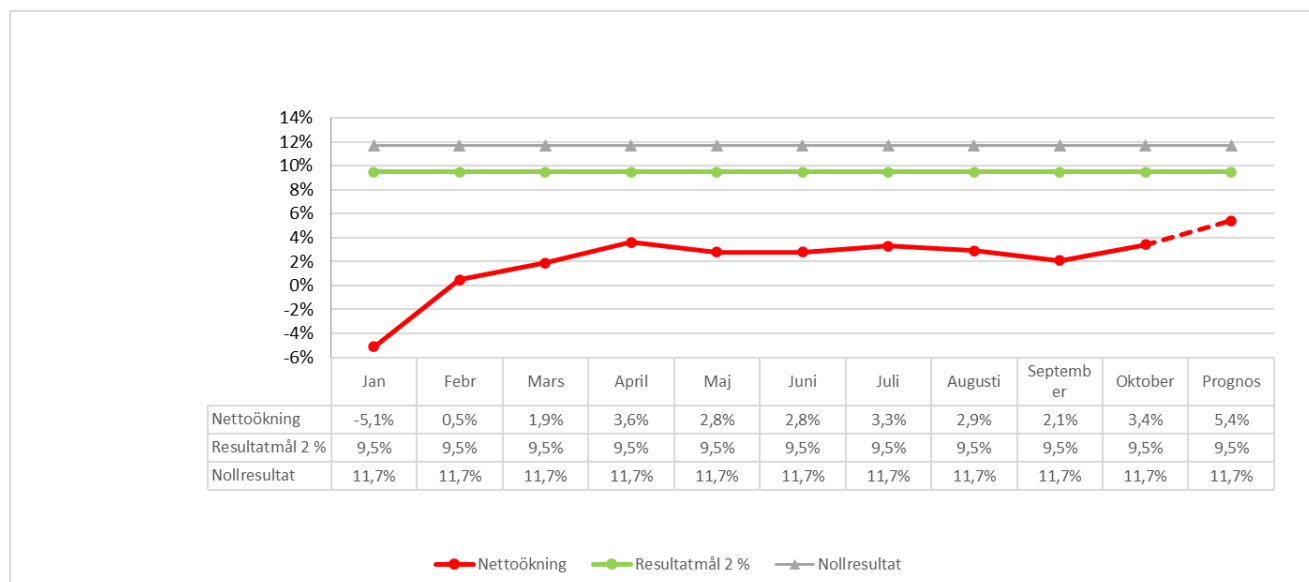
I prognosen beräknas Region Kalmar län för år 2021 erhålla totalt 562 Mkr fördelat på

- Uppskjuten vård/merkostnader 191 Mkr
- Intäktsbortfall i kollektivtrafiken 45 Mkr
- Testning och smittspårning 182 Mkr
- Vaccination 134 Mkr
- Utökad statligt ansvar för sjuklönekostnader 10 Mkr

Det råder fortfarande viss osäkerhet om storleken på de slutliga beloppen. För 2020 erhöles kompensation med 387 Mkr.

2.3 Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen efter tio månader uppgår till 3,4 procent medan den totala kostnadsökningen för helåret beräknas till 5,4 procent. För att nå resultatmålet på 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag, baserat på intäktsbedömningen efter tio månader, får kostnadsökningen inte överstiga 9,5 procent. Prognosen innebär därmed på att målet kommer att kunna uppnås med god marginal. För att uppfylla kommunallagens minimikrav, det vill säga ett resultat på +/- 0, finns ett utrymme för nettokostnadsökning med 11,7 procent.

2.4 Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

För perioden januari till oktober ökar Region Kalmar läns intäkter i form av skattemedel, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag med 3,3 procent. I helårsprognosen uppgår intäkterna totalt till 8 969 Mkr, vilket är en ökning med 4,6 procent. I förhållande till budget ger detta ett överskott med 159 Mkr.

Skatteintäkterna grundar sig på SKR:s prognos i september. Skattemedlen uppgår till 6 294 Mkr, vilket är en förbättring med 38 Mkr jämfört med föregående prognos.

SKR räknar i sin senaste prognos med en skatteunderlagstillväxt som är starkare än den utveckling som beräknats i tidigare prognoser under året. Statistik över utvecklingen i år är fortsatt stark och den aviserade finanspolitiken för 2022 bidrar till att höja den ekonomiska tillväxten. Framförallt är det en höjd prognos för sysselsättningen som driver upp tillväxten i lönesumman.

Överenskommelsen med staten om bidraget till läkemedelsförmånen innebär att Region Kalmar län beräknas erhålla 866 Mkr. I överenskommelsen ingår liksom tidigare år att 40 procent av återbäringen i form av läkemedelsrabatter ska tillfalla staten. Detta regleras genom en sänkning av läkemedelsbidraget med 28 Mkr enligt prognos från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV). Efter denna reglering beräknas bidraget uppgå till 838 Mkr.

Bidraget inom den kommunalekonomiska utjämningen uppgår till 1 837 Mkr.

2.5 Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

	Mkr
Årets resultat enligt resultaträkningen	524,7
- Reducering av samtliga realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,4
- Orealiserade vinster i värdepapper	-121
Balanskravsresultat	403,2

Vid avstämningen mot kommunallagens balanskrav reduceras eller tillförs resultatet poster som inte härrör från den löpande verksamheten. Efter justering för vinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster i värdepapper uppgår prognosen för balanskravsresultatet till 403 Mkr.

332 Mkr av resultatöverskott från tidigare år har reserverats i en resultatutjämningsreserv (RUR). I nuläget planeras ingen förändring av RUR.

2.6 Resultatredovisning från förvaltningar och nämnder

Pandemin har påverkat förvaltningarnas resultat även under 2021 och staten har avsatt 6 Mdr till uppskjuten vård och vårdens tillgänglighet. Hälften får användas till att täcka kostnader för vård av covidpatienter under första halvåret. 3 Mdr har avsatts för att upprätthålla kollektivtrafiken, 1,7 Mdr till testning och smittspårning samt ökade medel för inköp av vaccin och täckning av vaccinationskostnader med 1,0 Mdr. I höständringsbudgeten föreslogs för 2021 ytterligare 6 Mdr för testning och smittspårning samt 500 Mkr till vaccinationskostnader.

I tabellen redovisas förvaltningarnas budgetavvikelse inklusive och exklusive beräknade merkostnader till följd av covid-19.

Budgetavvikelse i Mkr	2020	Merkostnader 2020 till följd av covid-19	Bokslut 2020 exkl merkostnader	Prognos efter oktober 2021	Beräknade merkostnader 2021 till följd av covid-19	Statsbidrag kollektivtrafik	Prognos efter oktober 2021 exklusive merkostnader
Regionstyrelsen som driftsnämnd:							
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-299,1	85,6	-213,5	-316,1	115,0		-201,1
Primärvårdsförvaltningen	-12,8	5,7	-7,1	15,5	6,0		21,5
Psykiatriförvaltningen	23,3	0,6	23,9	9,2			9,2
Folktandvården	0,0		0,0	0,0			0,0
IT-förvaltningen	0,8	0,4	1,2	-11,1	1,4		-9,7
Regionservice	-109,8	115,9	6,1	-7,0	21,0		14,0
Centraladministrerad verksamhet	-3,2	10,1	6,9	-0,2	8,0		7,8
Regionrevisionen	0,3		0,3	0,5			0,5
Summa	-400,5	218,3	-182,2	-309,3	151,4	0,0	-157,9
Regionala utvecklingsnämnden							
Regional utvecklingsförvaltning	4,3		4,3	2,8			2,8
Summa	4,3	0,0	4,3	2,8	0,0	0,0	2,8
Kollektivtrafiknämnden							
Kalmar länstrafik	-122,3	66,7	-55,6	-87,5	13,0	45,0	-29,5
Summa	-122,3	66,7	-55,6	-87,5	13,0	45,0	-29,5
Summa nämnder	-518,5	285,0	-233,5	-394,0	164,4	45,0	-184,6
Finansiering	675,8	-285,0	390,8	710,8	-164,4	-45,0	501,4
Total	157,3	0,0	157,3	316,8	0,0	0,0	316,8

Utöver redovisade merkostnader per förvaltning har pandemin påverkat verksamheternas ekonomi på flera sätt. Det handlar om kostnadsökningar som inte ingått i statsbidraget och minskade intäkter för till exempel patientavgifter och såld vård. Resultaten påverkas också av minskade kostnader för till exempel resor, kurser, konferenser som också är en följd av råd och restriktioner under pågående pandemi.

Utifrån det allt högre vaccinskydd som uppnåtts i samhället, samt myndigheters beslut att mildra restriktioner i samband med pandemin har verksamheterna under hösten kunnat återgå till ett mer normalläge.

Handlingsplan för en kostnadseffektiv verksamhet

I förvaltningar och nämnders verksamhetsplaner finns handlingsplaner med aktiviteter som stödjer arbetet med effektiviseringar. Arbetet fortgår under året men har påverkats av pågående pandemi.

2.6.1 Verksamheterna inom regionstyrelsens förvaltning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen prognostiserar ett budgetunderskott på 316 Mkr för verksamhetsåret 2021, vilket är en förbättring med 28 mkr jämfört med prognosen efter augusti. Kostnaderna för läkemedel och köpt vård har inte ökat i enlighet med tidigare gjorda bedömningar, samt har kostnader relaterade till covid-19 på diagnostiskt centrum minskat.

Pandemins utveckling med en tredje våg har inneburit högre personalkostnader och ökade kostnader i takt med att verksamheten åter kommit igång. För att ta hand om den uppskjutna vården pågår en översyn kring möjligheten att skicka patienter till andra regioner och privata vårdgivare.

Merkostnader till följd av pandemin under 2021 uppskattas till cirka 115 Mkr, där personalkostnader och kostnader för inhyrd personal står för drygt hälften och resterande är laboriematerial och andra övriga kostnader.

Nettokostnadsutvecklingen efter oktober månad uppgår till 4,1 procent. En stor del av

kostnadsutvecklingen kan förklaras av pandemirelaterade kostnader, som till och med oktober uppgår till cirka 109 Mkr. Exkluderas dessa kostnader blir kostnadsutvecklingen istället 3,3 procent. Efter att verksamheten har normaliserats efter pandemin har intäkterna stabiliserats. Intäkter för såld vård och patientavgifter har ökat med 10,2 procent. Intäkter för asylsjukvård har minskat och då kommunerna inom regionen har kunnat ta hem patienterna i en större utsträckning har även ersättning enligt betalningsansvarslagen minskat.

De övriga kostnaderna ökar med 3,7 procent och beror bland annat på att verksamheterna har kunnat utföra planerade operationer igen. Efter en minskning av antalet utförda operationer under våren har antalet nu ökat med 1,7 procent jämfört med 2020. I verksamheten har antalet slutenvårdstillfällen ökat med 2 procent jämfört med samma period 2020 och antalet besök har ökat med 6,7 procent.

Diabeteshjälpmiddel har de senaste åren haft en kostnadsökning med i genomsnitt 20 procent per år och även 2021 är kostnaderna högre än året före. Trenden är liknande i många regioner och en anledning är att de senaste åren har skett en snabb teknikutveckling.

Primärvårdsförvaltningen

Hälsoval

Verksamheten inom hälsoval prognostiserar ett resultat motsvarande 11 Mkr vilket innebär en väsentlig resultatförbättring jämfört med föregående år. Kostnadsutvecklingen inom läkemedelsområdet är lägre än vad som tidigare förväntats. Verksamhet med direkt koppling till den pågående pandemin, såsom PCR-provtagning och vaccinationer har genomförts på ett kostnadseffektivt sätt. Därutöver bidrar också 2020 års budgetförstärkning avseende listning på namngiven läkare och kontinuitet till viss ytterligare förbättring.

Pandemin fortsätter att påverka förvaltningen och sedan föregående prognos finns nytt beslut om successiv vaccination med en tredje dos. Trots att smittspridningen nu är på en låg nivå förekommer aktiviteter inom PCR-provtagning och annan pandemirelaterad verksamhet.

Hanteringen av pandemin och vaccinationskampanjen har varit huvudfokus, men samtidigt har all planering och allt genomförande varit präglad av att hitta effektiva och säkra lösningar.

Kostnaderna avseende egna specialister i allmänmedicin fortsätter att öka även under 2021. Detta är positivt eftersom egna läkare minskar behovet av hyrläkare. Fortsatt finns utmaningar bestående i att matcha tillgången på läkare med behoven på respektive hälsocentral runt om i länet, men det finns ökade tendenser till samverkan mellan enheterna.

Kostnaderna för läkemedel förbättras under 2021 jämfört med 2020. Skälen är flera men kostnadsutvecklingen inom diabetesläkemedel och antikoagulantia (DOAK) har börjat att mattas av i takt med att en allt större andel av de patienter som har indikation för läkemedlen också använder dem.

Övrig verksamhet

Inom förvaltningens övriga verksamhet prognostiseras den positiva budgetavvikelsen till 4 Mkr, vilket är 3 Mkr bättre än 2020. En bidragande orsak till förbättringen är budgetförstärkning inom barn- och ungdomshälsan. Det finns en plan för införande av det utökade uppdraget som inte uppnår full effekt under 2021.

Psykiatriförvaltningen

Förvaltningen redovisar ett överskott mot budget för helåret på 9 Mkr som bland annat beror på intäkter för den sålda vården. Dessa är svåra att bedöma och kan variera mycket mellan åren. Psykiatrin har även under många år erhållit statliga stimulansbidrag, vilka har varit av stor betydelse för att kunna utveckla vården. Rådande pandemi gör det svårt att prognostisera hur stor del av bidraget som kommer att kunna användas under året.

Prognosen efter oktober pekar också på en fortsatt stabilisering av kostnadsutveckling vad gäller läkemedel. Arbete kommer att fortgå utifrån förvaltningens läkemedelsplan.

Bemanningen är fortsatt en nyckelfråga även ur ett ekonomiskt perspektiv. De långsiktiga satsningarna på kvalitetshöjningar och god tillgänglighet i vården ställer stora krav på rätt kompetens och rätt bemanning. Barn- och ungdomspsykiatri har haft behov av att hyra in psykologer för att arbeta med utredningar för att förbättra tillgängligheten.

Utfallet för personalkostnader anställd personal förväntas vara något högre jämfört med föregående år. Målsättningen att bibehålla den låga kostnaden för bemanningsbolag som var under tidigare år kommer att vara svår att uppnå.

Ett ökat behov av att köpa neuropsykiatriska utredningar hos andra vårdaktörer medför att kostnaden för den köpta vården ökar. Förvaltningen jobbar aktivt med att minska antalet utplacerade patienter i andra regioner. Det långsiktiga målet är en återuppbyggd rättspsykiatri med en kostnadsminskning som resultat.

Folktandvården

Pandemin har påverkat Folktandvårdens verksamhet och förvaltningen räknar i prognosen att den uppskjutna prioriterade barntandvården har en effekt på resultatet med cirka 14 Mkr, vilket ersätts av regionen i enlighet med statsbidraget för uppskjuten vård.

Folktandvårdens verksamhet är uppbyggd på att cirka 70 procent av vårdtiden ska bestå av tandvård för vuxna för att uppnå en ekonomi i balans. Pandemin har medfört att akutvård samt tillgänglighet för barn har behövt prioriteras, vilket innebär att vuxentandvården i dag endast utgör 64 procent. Några kliniker har redan nu lyckats med att öka tillgängligheten för barnen och kallelser och tillgänglighet ser bättre ut än tidigare prognostiserat. I prognosen finns en del osäkerhetsfaktorer såsom fortsatt hög sjukfrånvaro, flera sena avbokningar samt uteblivna patienter.

Som mål har Folktandvården att arbeta så rationellt som möjligt utifrån de förutsättningar som finns. Ett första steg i ett flödesorienterat arbetssätt har införts, vilket innebär färre men längre besök med fler åtgärder med syfte att patienten ska bli färdigbehandlad så snart som möjligt. Arbetssättet har även inneburit att den bokade tiden i relation till arbetad tid har ökat.

IT förvaltningen

Förvaltningen prognostiserar ett budgetunderskott motsvarande 11 Mkr. Kostnaderna är högre än budgeterat vilket i huvudsak beror på ett nytt avtal tecknat med Microsoft, dyrare och mer komplexa säkerhetslösningar, förskjutning av kostnader från investering till drift då hårdvara blir mjukvara samt en ökad digitalisering. I prognosen ingår även driftskostnader avseende robustgörande åtgärder på den IT-relaterade infrastrukturen.

En del i förvaltningens arbete med effektivisering och en ekonomi i balans är att samla leverantörsavtal inom IT området, att licenser finns hos IT med möjlighet till optimering, en flexibel livslängd på datorer samt ökad automatisering för bättre resursutnyttjande.

Regionservice

Förvaltningen prognostiserar efter oktober ett budgetunderskott på 7 Mkr, vilket är en förbättring med 11 Mkr jämfört med prognosen efter augusti. Resultatförbättringen beror på lägre kostnader relaterade till covid-19 samt en ändrad redovisningsprincip för materiella anläggningstillgångar där förvaltningen erhållit utökad budget.

Förvaltningens resultat påverkas av kostnader som är hänförliga till covid-19. Som exempel kan nämnas kostnader såsom provtagningsstationer för covid-19, bemanning med kövårdar vid vaccinationscentraler och callcenter för av- och ombokning av vaccinationstider. Restaurangerna har varit stängda för externa gäster, vilket har påverkat intäkterna. Från och med november har restaurangerna öppnat för allmänheten igen.

I prognosen ingår också merkostnader för material, transporter, sophantering, riskavfall, samt lokalhyra för utökade lagerytor. Behovet av bemanning har ökat, främst i verksamheter med koppling till materialförsörjning, men också för bemanning av ut- och inlämningsställen för provtagning.

Som en följd av pandemin har andelen digitala möten ökat, vilket i sin tur har medfört att uthyrningen av förvaltningens poolbilar minskat. Antalet poolbilar har därför minskats efter hand och även omfördelats till andra förvaltningar med behov av att byta ut äldre bilar. Kostnaderna har även minskat avseende telefoni, resor och utbildning samt vakanta tjänster.

Centraladministrerad verksamhet

Prognosen för centraladministrerad verksamhet visar på en budget i balans för 2021. I centraladministrerad verksamhet ingår anslag för Regiondirektörens stab, Förtroendevalda, Beställd vård samt Övrig centralt administrerad verksamhet.

Regiondirektörens stab prognostiserar ett överskott mot budget på 21 Mkr. Överskottet består bland annat av ej tillsatta tjänster men också av ej nyttjade projektmedel och anslag för forskning, läkarutbildning och beredskapsåtgärder.

Förtroendevalda prognostiserar ett överskott mot budget på 5 Mkr, vilket främst beror på att kostnaden för partiernas gruppmöten är lägre än budgeterat, samt att regionfullmäktige inte nyttjat hela budgeten.

Övrig verksamhet prognostiserar ett budgetöverskott uppgående till 3 Mkr. Pandemin har medfört kostnadsminskningar på grund av inställda utbildningar och färre utlandsrekryteringar.

Verksamheterna inom beställd vård, där bland annat Hälsoval och Vårdval Tandvård ingår prognostiserar för helåret ett underskott mot budget motsvarande 29 Mkr.

Hälsoval redovisar en negativ budgetavvikelse motsvarande 46 Mkr, vilket bland annat beror på ökade kostnader för köpt vård och hjälpmedel, intäktsbortfall för den sålda vården samt minskade patientavgifter. Underskott redovisas också avseende ersättning för ST-läkare och jourer.

Ett överskott på 8 Mkr bedöms för privata specialister där en del avtal fortfarande är vakanta.

Vårdval Tandvård och det särskilda tandvårdsstödet prognostiserar ett överskott mot budget motsvarande 7 Mkr för 2021. Detta beror främst på pågående pandemi som har inneburit en lägre nivå på utbetald barnkapiteringsersättning.

Vårdval psykisk hälsa redovisar ett överskott mot budget på 3 Mkr, vilket beror på att kostnaden för besöksersättningarna inte blivit så hög som beräknat samt fler intäkter än beräknat.

2.6.2 Regional utvecklingsnämnd

Prognostiserat budgetöverskott i nämnden uppgår till 3 Mkr. Överskottet återfinns både inom bildningsverksamheten och regional utveckling.

På folkhögskolorna har verksamheten varit anpassad till gällande restriktioner, vilket bland annat inneburit undervisning på distans och i mindre grupper samt att vissa kurser, till exempel seniorekurserna, inte kunde genomföras under vårterminen. Sommarkurserna har genomförts, fast i mindre omfattning än ett normalår. Konferensverksamheten som före pandemin tydligt ökade har helt avstannat sedan pandemin bröt ut. Den minskade omfattningen av verksamheten på plats på skolorna visar sig i lägre övriga kostnader men också i minskade intäkter för kost, logi och undervisningsmaterial. Omställningen har gjort att förutsättningarna för att nå fullt antal deltagarveckor försvårats. Prognosen för verksamhetsbidraget som baseras på antal deltagarveckor har justerats ned på två av skolorna då det inte kommer vara möjligt att nå fullt antal veckor i år. Ansökningsnivån till höstens utbildningar var bra, men det förväntade högre söktrycket på grund av pandemin uteblev och på några kurser har inte alla platser fyllts. Höstterminens undervisning har

bedrivits på plats på skolorna med inslag av distansundervisning. Beläggningsen på internaten under höstterminens är högre än den varit de senaste åren, även före pandemin.

Under rådande förutsättningar har möjligheterna att bedriva utvecklingsverksamhet i full skala begränsats av pandemin.

Likt förra året gavs möjlighet till tidigare utbetalning av beslutade kulturbidrag med planerad utbetalning i juli, som en hjälp att stärka likviditeten hos respektive organisation och två organisationer har hittills utnyttjat denna möjlighet.

2.6.3 Kollektivtrafiknämnd

Det totala underskottet för Kalmar länstrafik för 2021 beräknas efter oktober att uppgå till 87 Mkr, vilket är 20 Mkr bättre än prognosen efter augusti. Orsaken är att kostnader för bland annat tågtrafik, sjukresor och försäljningskostnader bedöms bli lägre än i tidigare prognoser.

Biljettintäkterna har på grund av covid-19 minskat och är 101 Mkr lägre än budgeterat. Bland annat har möjligheten att ta betalt och visera biljetter på bussarna inte kunnat genomföras under pandemin på grund av att dörarna i de större bussfordonen varit stängda. Efter oktober månad är självfinansieringsgraden för den allmänna kollektivtrafiken 39 procent, att jämföra med målet om 50 procent.

På kostnadssidan följs budget med vissa undantag där osäkerhet råder. Det gäller främst ersättning till entreprenör i den upphandlade Öresundstågstrafiken, där extrakostnader debiteras om grundförutsättningarna i avtalet inte kan effektueras. Osäkerhet råder också avseende kostnader för ersättningstrafik på grund av fordonsbrist i Kustpilentrifiken, vilka är orsakade av kvalitetsbrister vid Kalmar tågdepå.

För serviceresorna pågår ett kontinuerligt arbete för att matcha utbudet av fordon med hänsyn till efterfrågan och därmed öka effektiviteten i trafiken. Detta arbete har på grund av pågående pandemi delvis fått en annan inriktning för att minska passagerartätheten där det är befogat. Under senhösten kommer detta arbete att följas upp och utvärderas.

Efter återgång till normalläge inriktas arbetet främst på att få tillbaka de resenärer som valt andra färdalternativt arbetat hemma under pandemin. En ny biljettprodukt, sommarlovskort, introducerades inför sommaren och gällde skolelever från årskurs 6 i grundskolan upp till årskurs 2 i gymnasiet. Flera av länets kommuner beställde produkten vilket gav en positiv påverkan på biljettintäkterna.

Arbete har påbörjats med analys och strukturering av förvaltningens arbete för effektiva processer som i sig ska leda till mer kostnadseffektivitet i verksamheten.

2.7 Investeringar

För att möta framtida krav genomför Region Kalmar län omfattande investeringar. Investeringar ska bidra till utveckling av verksamheterna och möjliggöra effektiviseringar. Investeringar görs även för att bibehålla kapacitet och krav på standard. Till och med oktober har investeringar gjorts med 483,6 Mkr. Årets investeringsbudget uppgår till 955 Mkr.

En detaljerad uppföljning av investeringar görs i årsredovisningen för 2021.

Mark och byggnader

Fastighetsinvesteringarna uppgår till 383,9 Mkr fram till sista oktober med en årsbudget på 762 Mkr.

Medicinteknik, tekniska hjälpmedel, övriga inventarier och immateriella anläggningstillgångar

Årets investeringsbudget för medicinteknik, tekniska hjälpmedel och övriga inventarier uppgår till 168 Mkr. Fram till sista oktober har investeringar gjorts med 94,3 Mkr.

Årsbudgeten för immateriella tillgångar avseende utökad ambition i vårdinformationssystemet Cosmic uppgår till 15 Mkr där 5,4 Mkr är aktiverat under året.

Finansiella anläggningstillgångar

I årsbudgeten för finansiella anläggningstillgångar ingår investeringar i bredbandsutbyggnad på 10 Mkr, men några utbetalningar kommer inte att ske under året.

I samband med investeringen i Kalmar Öland Airport AB under 2020, gjordes även inbetalningar av insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Under 2021 har 5 Mkr ytterligare betalats in som medlemsinsats. Totalt insatt kapital uppgår nu till 49 Mkr.

2.8 Likviditet och placerade pensionsmedel

Region Kalmar läns likviditet ska vara tillräcklig för att kunna hålla en god betalningsberedskap. Tillgängliga likvida medel efter oktober uppgår till 1 433,2 Mkr. Motsvarande siffra efter oktober föregående år var 853,6 Mkr. Vid ingången av 2021 uppgick likvida medel till 980,4 Mkr, vilket innebär ett positivt kassaflöde för året på 452,8 Mkr.

Region Kalmar läns pensionsmedel placeras via Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP) i enlighet med bolagets beslutade placeringspolicy. Marknadsvärdet för Region Kalmar läns portfölj uppgår efter september månads redovisning, bokfört i oktober, till 2 451 Mkr vilket också antas i helårsprognosen vara värdet vid årets slut. Vid årets ingång var motsvarande värde 2 196 Mkr, där differensen påverkar Region Kalmar läns resultat positivt via finansnettot med 255 Mkr. Avkastningen i KLP:s totala portfölj sedan årsskiftet fram till sista september uppgår till 11,63 procent.

2.9 Pensionsåtagande

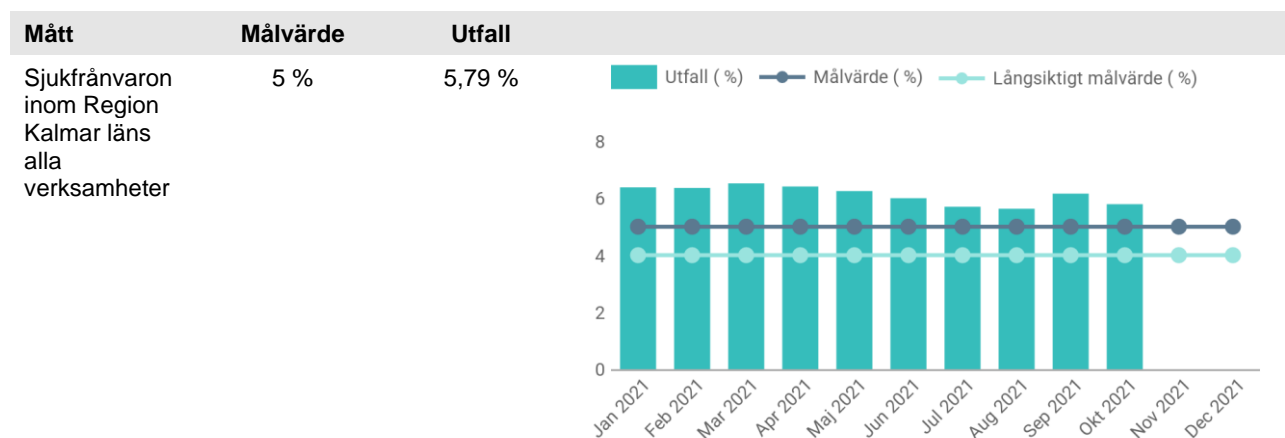
Region Kalmar läns pensionsåtagande uppgår vid årets slut, enligt senaste prognosen från Skandia, till 7 290 Mkr. Pensionsåtagandet består av tre delar; pensioner som är bokförda som avsättning och till största delen består av den förmånsbestämda ålderspensionen, den avgiftsbestämda ålderspensionen som är bokförd som kortfristig skuld och pensioner intjänade före 1998 som finns under ansvarsförbindelsen.

Under år 2020 gjordes en översyn av livslängdsåtagandet i regelverket för beräkning av pensionsskuld (RIPS) och förslag på nya parametrar togs fram. Styrelsen för SKR beslutade i april 2021 att anta förslaget. För Region Kalmar läns del implementerades de nya livslängdsparametrarna därmed i pensionsskuldsberäkningen i delårsbokslutet i april och i helårsprognosen. Förändringen innebär en engångseffekt i form av en ökning av pensionsavsättningen med 214 Mkr samt en ökning av ansvarsförbindelsen med 121 Mkr. I resultaträkningen redovisas ökningen av pensionsavsättningen som en jämförelsestörande post.

Region Kalmar läns förvaltade pensionsmedel beräknas i prognosen ha ett marknadsvärde på 2 451 Mkr vid årets slut, vilket i nuläget motsvarar 33 procent av det beräknade totala pensionsåtagandet. Medel för resterande pensionsåtagande återlånas av Region Kalmar län till investeringar och den löpande verksamheten.

3 Medarbetare

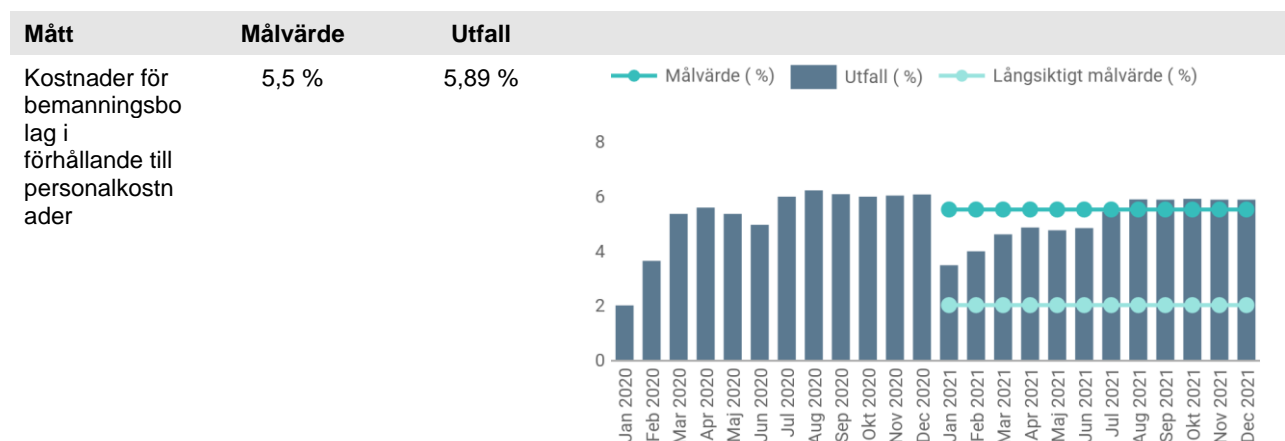
3.1 Sjukfrånvaro

Den ackumulerade totala sjukfrånvaron för oktober är 5,79 procent. Ser man till kategorin kvinnor så ligger den på 6,48 procent och för män 3,44 procent. Den totala sjukfrånvaron har minskat med 4,45 procent jämfört med samma period föregående år.

Långtidssjukfrånvaron ligger på 2,5 procent för oktober och den korta sjukfrånvaron är 3,29 procent. Korttidssjukfrånvaron har ökat med 3,5 procent jämfört med föregående år medan den långa har minskat med 13,2 procent. Tendensen är att för både män och kvinnor så ökar sjukfrånvaron något på den korta sjukfrånvaron medan den långa minskar för både män och kvinnor. Där kvinnornas minskning är störst. Medan männens korttidssjukfrånvaro ökar något mer än kvinnornas

3.2 Oberoende hyrbolag

Regionens kostnader för bemanningsbolag utgjorde i oktober månad 5,89 procent av personalkostnaderna, vilket kan jämföras med 5,97 procent i oktober förra året. Målvärdet för 2021 är 5,5 procent av personalkostnaderna.

Flera verksamheter har minskat sina kostnader något för bemanningsbolag i år jämfört med 2020, medan verksamheter med hög belastning av covid-patienter eller annan personalbrist har haft ökade kostnader för bemanningsbolag.

Arbete pågår enligt den regionala planen för minskat beroende av hyrbolag och tillhörande aktivitetsplan. Det gäller så väl det långsiktiga arbetet med exempelvis AT- och ST-tjänster,

utbildningsanställningar och karriärutvecklingsmodeller som det lokala arbetet med verksamhet och bemanning. Kalmar län är också en del av det nationella arbetet kring oberoende hyrbolag samt den nationella upphandlingen av hyrbolag.